

Biodiversiteit in RAW

Vastgesteld door de RAW-Raad
Juni 2026

Definitieve tekst

Als deze definitieve tekst in het bestek van toepassing wordt verklaard, wordt het bepaalde in de deelhoofdstuk 22.3, 51.0 en 51.2 van de Standaard RAW Bepalingen 2025 vervangen door, dan wel aangevuld met de Standaard RAW Bepalingen in deze definitieve tekst.

CROW maakt praktische kennis direct toepasbaar

Kennisplatform CROW is de drijvende kracht achter een veilige, duurzame en toegankelijke fysieke leefomgeving in Nederland. We ontwikkelen en delen collectieve kennis over infrastructuur, openbare ruimte en mobiliteit; voor én met de sector. Onze richtlijnen, tools, opleidingen, netwerken en publicaties zorgen dat kennis actueel, gestandaardiseerd én direct toepasbaar is in de praktijk. Zo versnellen we innovatie, verbinden we partijen en maken we het verschil voor huidige en toekomstige generaties.

Werken aan praktische oplossingen die bijdragen aan maatschappelijke opgaven is voor ons vanzelfsprekend. Dat doen we met ruim 130 professionals in Ede (hoofdkantoor) en Utrecht. CROW is een onafhankelijke kennisorganisatie zonder winstoogmerk.

CROW

Horaplantsoen 18, 6717 LT Ede
Postbus 37, 6710 BA Ede
Telefoon (0318) 69 53 00
E-mail crow@crow.nl
Website www.crow.nl

Copyright © 2026, CROW, Het Nationale Kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte,
Horaplantsoen 18, 6717 LT Ede (telefoon 0318-695300).
Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van bovengenoemde stichting, behoudens de beperkingen bij de wet gesteld. Het verbod betreft ook een gehele of gedeeltelijke bewerking.

Het is verboden wijzigingen in de systematiek en de tekst aan te brengen.

CROW en degenen die aan deze publicatie hebben meegewerkt, hebben een zo groot mogelijke zorgvuldigheid betracht bij het formuleren en redigeren van deze publicatie. Nochtans moet de mogelijkheid niet worden uitgesloten dat in deze publicatie toch onjuistheden voorkomen. Degene die van de publicatie gebruik maakt, aanvaardt daarvoor het risico. CROW sluit, mede voor al degenen die aan deze publicatie hebben meegewerkt, iedere aansprakelijkheid uit voor schade die mocht voortvloeien uit het gebruik van deze publicatie.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Verantwoording	6
Aanleiding.....	6
Toelichting op de definitieve tekst.....	6
Duurzaamheid	6
Van toepassing verklaren definitieve tekst.....	6
RAW-Catalogus met resultaatsbeschrijvingen.....	8
22.31 Natuurtechnisch grondwerk	8
22.31.01 Grond ontgraven uit terrein voor natuurbouw.....	8
22.31.02 Grond ontgraven uit terrein voor natuurbouw.....	11
22.31.03 Afplaggen uit terrein voor natuurbouw.....	14
22.31.04 Chopperen uit terrein voor natuurbouw	17
51.15 Onderhoud naast water en watergangen	20
51.15.01 Maaien bermen en taluds	20
51.15.06 Maaien gras- en kruidachtigen	22
51.21 Zaaïen, gras en kruidachtigen.....	24
51.21.05 Aanbrengen ecologisch donormateriaal.....	24
51.25 Onderhoud gras en kruidachtigen	26
51.25.01 Maaïen bermen en taluds.....	26
51.25.02 Maaïen bermstrook langs verharding – extra beurt	28
51.25.03 Maaïen gras- en kruidachtigen	30
51.25.32 Bladverkleinen op gras	33
Standaard RAW Bepalingen	35
01 Algemeen en administratief.....	35
22 Grondwerken	36
22.3 Natuurtechnisch grondwerk.....	36
22.31 BEGRIPPEN	36
22.31.01 Natuurbouw	36
22.32 EISEN EN UITVOERING.....	36
22.32.02 Tijdelijke opslag en/of depotvorming.....	36
22.32.05 Microreliëf.....	36
22.32.07 Bodemlaagvolgend grondwerk (NIEUW).....	37
22.35 BIJBEHORENDE VERPLICHTINGEN.....	37
22.35.01 Afwerken aangrenzende terreinen.....	37
51 Groenvoorzieningen	38
51.0 Groenvoorzieningen, algemeen	38
51.01 BEGRIPPEN	38
51.01.01 Algemeen.....	38

51.2	Gras en kruidachtigen.....	39
51.21	BEGRIPPEN	39
51.21.01	Algemeen.....	39
51.21.02	Onderhoud gras en kruidachtigen	39
51.22	EISEN EN UITVOERING.....	40
51.22.06	Ecologisch beheer	40
51.22.28	Aanbrengen ecologisch donormateriaal (NIEUW)	40
51.22.29	Verzamelen ecologisch donormateriaal (NIEUW).....	41
51.22.30	Bladverkleinen (NIEUW)	41
51.23	INFORMATIEOVERDRACHT.....	41
51.23.02	Werkplan Ecologisch donormateriaal (NIEUW)	41
51.25	BIJBEHORENDE VERPLICHTING	42
51.25.02	Bladverkleinen (NIEUW)	42
51.26	BOUWSTOFFEN	42
51.26.03	Ecologisch donormateriaal (NIEUW)	42
	Bijlage I Proeven.....	43
	RAW-Catalogus met bepalingen	44

Verantwoording

Een toelichting op de RAW-systematiek vindt u op [www.raw.nl](https://www.raw.nl/over-raw/de-raw-systematiek) via deze link:
<https://www.raw.nl/over-raw/de-raw-systematiek>

Een algemene toelichting op deze definitieve tekst volgt hieronder. Eventuele gedetailleerde toelichtingen zijn in dit document bij de desbetreffende resultaatsbeschrijvingen of bepalingen opgenomen.

Aanleiding

Plannen en/of maatregelen om biodiversiteit in stand te houden en te bevorderen worden steeds belangrijker. Uitvragen via het RAW-bestek kunnen hier een bijdrage aan leveren. Om een beeld te krijgen van de gewenste oplossingen en/of maatregelen op het gebied van biodiversiteit via het RAW-bestek heeft CROW een Verkenningmiddag Biodiversiteit in RAW georganiseerd op 12 december 2023.

Doel van de verkenningmiddag was het gesprek met elkaar aan gaan over de mogelijkheden om, onder andere in het kader van de verduurzaming RAW, bijdrage aan biodiversiteit met de RAW-systematiek te faciliteren.

Op basis van de gegeven feedback op de Verkenningmiddag zijn er kansen gesignaleerd die het focusgebied voor de RAW werkgroep hebben bepaald. Uiteindelijk is de werkgroep aan de slag gegaan met de volgende onderwerpen:

- Ecologisch maaibeheer
- Afplaggen
- Ecologisch donormateriaal
- Bladverkleining

Toelichting op de definitieve tekst

Informatie over de aanpassingen of nieuwe teksten die zijn doorgevoerd ten opzichte van de tervisielegging:

- Subwerkcategorie 22.31: Methode van hoeveelheidsbepaling met aanwijzingstekst is vervallen bij posten met eenheid 'are'.
- Subwerkcategorie 51.15 en 52.25: Bij maaien deficode positie 6 'vrijgekomen maaisel' en 'vrijgekomen materialen' vervangen door 'maaisel'.
- Maaien gras- en kruidachtigen: extra inhoud op deficode positie 1 'Ecologisch beheer; gefaseerd maaien' conform art. 51.12.05 (tussen 15% en 30% niet maaien), als aanvulling op eigen keuze (per maaironde tussen * % en * % niet maaien).

Duurzaamheid

Specifiek voor het onderwerp Biodiversiteit is het doel om bestekschrijvers (opdrachtgevers) in staat te stellen om met gestandaardiseerde opdrachten meer duurzaamheidsimpact te maken en bij te dragen aan eigen duurzaamheidsambities.

Van toepassing verklaren definitieve tekst

De RAW-teksten in deze Definitieve tekst worden verwerkt in de eerstkomende release van RAW, te weten September 2026.

Tot die tijd kan deze Definitieve tekst in het bestek van toepassing worden verklaard door hiernaar te verwijzen.

Dit document 'Biodiversiteit in RAW, juni 2026' kan van toepassing worden verklaard door onderstaand artikel in deel 3 van het RAW-bestek op te nemen:

01.01.01 *Van toepassing zijnde bepalingen*

- 01 Op dit werk zijn van toepassing de Standaard RAW Bepalingen 2025, hierna te noemen 'de Standaard', uitgegeven door de Stichting CROW.
Tot de Standaard behoort mede, als ware zij er letterlijk in opgenomen, de door de Stichting CROW uitgegeven Errata op de Standaard, zoals deze de dag voor de uiterste datum voor het indienen van de inschrijving luidt.
- 02 De Standaard is tegen betaling verkrijgbaar bij de Stichting CROW. Bestellingen uitsluitend via de RAW-website: www.raw.nl.
De Errata op de Standaard is in pdf gratis te downloaden van de RAW-website: www.raw.nl.
- 03 In aanvulling op het bepaalde in lid 01 zijn van toepassing, de Standaard RAW Bepalingen zoals opgenomen in de definitieve tekst 'Biodiversiteit in RAW, juni 2026'.
- 04 Het document 'Biodiversiteit in RAW, juni 2026' is gratis als pdf-bestand te downloaden vanaf de RAW-website: www.raw.nl.

RAW-Catalogus met resultaatsbeschrijvingen

22.31 Natuurtechnisch grondwerk

22.31.01 Grond ontgraven uit terrein voor natuurbouw

Werkcategorie:		22	Grondwerken				Versie	
Subwerkcategorie:		31	Natuurtechnisch grondwerk.				2025-09	
Romptekst		01	Grond ontgraven uit terrein voor natuurbouw.					
deficode						teksten	eenheid	
1	2	3	4	5	6			
						Grond ontgraven uit terrein voor natuurbouw. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.), en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.</i> Betreft: # <i>Doel van de ontgraving vermelden.</i> Grondsoort: # <i>Voor het aangeven van de grondsoort wordt verwezen naar de handleiding. Bij meerdere grondsoorten de gemiddelde laagdikte per grondsoort aangeven. Bij gescheiden ontgraven tevens de oppervlakte per grondsoort aangeven.</i>	are	
1						Gemiddelde ontgravingshoogte * m		
2						Ontgravingshoogte van * tot * m		
	1					Aantal ontgravingszones kleiner dan 1000 m²: * stuks		
	2					Aantal ontgravingszones van 1000 m² tot 10.000 m²: * stuks		
	3					Aantal ontgravingszones 10.000 m² of groter: * stuks		
		1				Grondsoorten niet gescheiden ontgraven		
		2				Grondsoorten gescheiden ontgraven		
			1			Verlagen waterstand niet toegestaan		
			2			Verlagen waterstand toegestaan # <i>De voorwaarden vermelden waaronder dit is toegestaan.</i>		
			3			Verlagen waterstand door bemaling volgens bestekspostnr(s).# <i>Voor type bemaling zie hoofdstuk 21.</i>		
				1		Te realiseren profiel met microreliëf #		

					<i>Deze inhoud toepassen bij 5 tot 15 cm hoogteverschillen in het terrein.</i>
			2		Te realiseren profiel zonder microreliëf # <i>Deze inhoud toepassen bij minder dan 5 cm hoogteverschillen in het terrein.</i>
			3		Te realiseren profiel d.m.v. bodemlaag volgend ontgraven #
			1		Vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s).# <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
			2		De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Civieltechnische hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> Overige vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>
			3		Vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>
			4		De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> De volgende vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing</i>

					<i>milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
				5	De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
				6	De volgende vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
				7	De aannemer wordt eigenaar van de vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>

22.31.02 Grond ontgraven uit terrein voor natuurbouw

Werkcategorie:		22		Grondwerken		Versie	
Subwerkcategorie:		31		Natuurtechnisch grondwerk.		2025-09	
Romptekst		02		Grond ontgraven uit terrein voor natuurbouw.			

deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Grond ontgraven uit terrein voor natuurbouw. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.), en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.</i> Betreft: # <i>Doel van de ontgraving vermelden.</i> Grondsoort: # <i>Voor het aangeven van de grondsoort wordt verwezen naar de handleiding. Bij meerdere grondsoorten de gemiddelde laagdikte per grondsoort aangeven. Bij gescheiden ontgraven tevens de oppervlakte per grondsoort aangeven.</i> Methode van hoeveelheidsbepaling: # <i>Bijvoorbeeld:</i> <i>met theoretisch profiel van ontgraving;</i> <i>op basis van meting in het werk (aangeven profiel van ontgraving of profiel van verwerking);</i> <i>op basis van meting in de middelen van vervoer.</i>	m3
1						Gemiddelde ontgravingshoogte * m	
2						Ontgravingshoogte van * tot * m	
	1					Aantal ontgravingszones kleiner dan 1000 m²: * stuks	
	2					Aantal ontgravingszones van 1000 m² tot 10.000 m²: * stuks	
	3					Aantal ontgravingszones 10.000 m² of groter: * stuks	
		1				Grondsoorten niet gescheiden ontgraven	
		2				Grondsoorten gescheiden ontgraven	
			1			Verlagen waterstand niet toegestaan	
			2			Verlagen waterstand toegestaan # <i>De voorwaarden vermelden waaronder dit is toegestaan.</i>	
			3			Verlagen waterstand door bemaling volgens bestekspostnr(s).# <i>Voor type bemaling zie hoofdstuk 21.</i>	

				1	Te realiseren profiel met microreliëf # <i>Deze inhoud toepassen bij 5 tot 15 cm hoogteverschillen in het terrein.</i>
				2	Te realiseren profiel zonder microreliëf # <i>Deze inhoud toepassen bij minder dan 5 cm hoogteverschillen in het terrein.</i>
				3	Te realiseren profiel d.m.v. bodemlaag volgend ontgraven #
				1	Vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s).# <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
				2	De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Civieltechnische hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> Overige vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>
				3	Vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>
				4	De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> De volgende vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen #

						<i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden.</i> <i>Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
					5	De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden.</i> <i>Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
					6	De volgende vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden.</i> <i>Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
					7	De aannemer wordt eigenaar van de vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden.</i> <i>Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>

22.31.03 Afplaggen uit terrein voor natuurbouw

Werkcategorie:		22	Grondwerken			Versie	
Subwerkcategorie:		31	Natuurtechnisch grondwerk.			2025-09	
Romptekst		03	Afplaggen uit terrein voor natuurbouw.				

deficode						Teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Afplaggen uit terrein voor natuurbouw. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.), en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.</i> <i>Eventueel aangeven of houtige vegetatie behouden moet blijven of verwijzen naar bestekspostnummer voor het verwijderen.</i> Vegetatietype: # Grondsoort: # Waterstand: #	are
1						Afplaggen met een gemiddelde hoogte van * m	
2						Afplaggen met een hoogte van * tot * m	
	1					Aantal plagzones kleiner dan 1000 m²: * stuks	
	2					Aantal plagzones van 1000 m² tot 10.000 m²: * stuks	
	3					Aantal plagzones 10.000 m² of groter: * stuks	
		1				Verwijderen toplaag volgens een visgraatmotief	
		2				Verwijderen toplaag volgens een mozaïekpatroon met stroken van 5 tot 10 meter breed	
		3				Verwijderen toplaag in aaneengesloten vakken	
			1			Verlagen waterstand niet toegestaan	
			2			Verlagen waterstand toegestaan # <i>De voorwaarden vermelden waaronder dit is toegestaan.</i>	
			3			Verlagen waterstand door bemaling volgens bestekspostnr(s).# <i>Voor type bemaling zie hoofdstuk 21.</i>	
				1		Te realiseren profiel met microreliëf # <i>Deze inhoud toepassen bij 5 tot 15 cm hoogteverschillen in het terrein.</i>	
				2		Te realiseren profiel zonder microreliëf #	

					<i>Deze inhoud toepassen bij minder dan 5 cm hoogteverschillen in het terrein.</i>
			3		Te realiseren profiel d.m.v. bodemlaag volgend plaggen # <i>Dikte van de zode en strooisel laag zijn bepalend voor te creëren reliëf.</i>
			1		Vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s).# <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
			2		De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Civieltechnische hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> Overige vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>
			3		Vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>
			4		De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> De volgende vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>

					5 De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
					6 De volgende vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
					7 De aannemer wordt eigenaar van de vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>

22.31.04 Chopperen uit terrein voor natuurbouw

Werkcategorie:		22		Grondwerken		Versie	
Subwerkcategorie:		31		Natuurtechnisch grondwerk.		2025-09	
Romptekst		04		Chopperen uit terrein voor natuurbouw.			

deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Chopperen uit terrein voor natuurbouw. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.), en bijzonderheden volgens handleiding vermelden. Eventueel aangeven of houtige vegetatie behouden moet blijven of verwijzen naar bestekspostnummer voor het verwijderen.</i> Vegetatietype: # Grondsoort: # Waterstand: #	are
1						Chopperen met een gemiddelde hoogte van * m <i>Maximaal te verwijderen hoogte door middel van chopperen is 5 centimeter. Bij een te verwijderen hoogte groter dan 5 centimeter kan de werkwijze afplaggen toegepast worden.</i>	
2						Chopperen met een hoogte van * tot * m <i>Maximaal te verwijderen hoogte door middel van chopperen is 5 centimeter. Bij een te verwijderen hoogte groter dan 5 centimeter kan de werkwijze afplaggen toegepast worden.</i>	
	1					Aantal chopperzones kleiner dan 1000 m²: * stuks	
	2					Aantal chopperzones van 1000 m² tot 10.000 m²: * stuks	
	3					Aantal chopperzones 10.000 m² of groter: * stuks	
		1				Verwijderen toplaag volgens een visgraatmotief	
		2				Verwijderen toplaag volgens een mozaïekpatroon met stroken van 5 tot 10 meter breed	
		3				Verwijderen toplaag in aaneengesloten vakken	
			1			Verlagen waterstand niet toegestaan	
			2			Verlagen waterstand toegestaan # <i>De voorwaarden vermelden waaronder dit is toegestaan.</i>	
			3			Verlagen waterstand door bemaling volgens bestekspostnr(s).# <i>Voor type bemaling zie hoofdstuk 21.</i>	

				1	Te realiseren profiel met microreliëf # <i>Deze inhoud toepassen bij 5 tot 15 cm hoogteverschillen in het terrein.</i>
				2	Te realiseren profiel zonder microreliëf # <i>Deze inhoud toepassen bij minder dan 5 cm hoogteverschillen in het terrein.</i>
				3	Te realiseren profiel d.m.v. bodemlaag volgend chopperen # <i>Dikte van de zode en strooisellaag zijn bepalend voor te creëren reliëf.</i>
				1	Vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s).# <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
				2	De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Civieltechnische hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> Overige vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>
				3	Vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>
				4	De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> De volgende vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>

					De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden.</i> <i>Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
				5	De volgende vrijgekomen materialen verwerken volgens bestekspostnr(s). # <i>Bestekspostnr(s). vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden.</i> <i>Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
				6	De volgende vrijgekomen materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i> De aannemer wordt eigenaar van de overige vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden.</i> <i>Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>
				7	De aannemer wordt eigenaar van de vrijgekomen materialen # <i>Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden.</i> <i>Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden.</i>

51.15 Onderhoud naast water en watergangen

51.15.01 Maaien bermen en taluds.

Werkcategorie:		51		Groenvoorzieningen		Versie 2025-09	
Subwerkcategorie:		15		Onderhoud naast water en watergangen.			
Romptekst		01		Maaien bermen en taluds.			
deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Maaien bermen en taluds. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.) en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.</i> <i>Gegevens betreffende het gemiddeld aantal bomen en obstakels per are vermelden.</i> <i>Voor het maaien van bermen en taluds langs een weg, hoofdcode 51.25.01 gebruiken.</i> <i>Voor het maaien rondom bomen en het maaien rondom of langs obstakels afzonderlijke besteksposten opnemen. Hiervoor hoofdcodes gebruiken uit subwerkcategorie 51.25.</i>	are
1						Ecologisch beheer	
2						Functioneel beheer	
	1					Langs een water	
	2					Langs een watergang	
		1				Horizontaal of met een talud tot 1 : 2	
		2				Talud 1 : 2 of steiler	
			1			Aantal maaibeurten: 1 #	
			2			Aantal maaibeurten: 2 #	
			3			Aantal maaibeurten: 3 #	
			4			Aantal maaibeurten: 4 #	
			5			Aantal maaibeurten: 1 per jaar #	
			6			Aantal maaibeurten: 2 per jaar #	
			7			Aantal maaibeurten: 3 per jaar #	
			8			Aantal maaibeurten: * per * jaar #	

-					<i>Periode(n) vermelden.</i>	
1					Maaisel laten liggen <i>Deze inhoud niet gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
2					Maaisel 3 dagen tot 5 dagen laten liggen en vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.</i> <i>Deze inhoud altijd gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
3					Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de opdrachtgever	
4					Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten worden op stelpost verrekend	
5					Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de aannemer # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	
6					Maaisel vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.</i>	
7					Maaisel # <i>Bijv. in ter plaatse aanwezige containers deponeren of in hopen van ten hoogste ... m³ op nader aan te geven plaatsen opslaan.</i>	
8					De aannemer wordt eigenaar van het maaisel. # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	

51.15.06 Maaien gras- en kruidachtigen

Werkcategorie:		51		Groenvoorzieningen		Versie 2025-09	
Subwerkcategorie:		15		Onderhoud naast water en watergangen.			
Romptekst		06		Maaien gras- en kruidachtigen.			

deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Maaien gras- en kruidachtigen. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.) en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.</i> Aantal percelen: # <i>Aantal percelen en eventueel afmetingen/oppervlakten vermelden.</i> <i>Gegevens betreffende het gemiddeld aantal bomen en obstakels per are vermelden.</i> <i>Voor het maaien rondom bomen en het maaien rondom of langs obstakels afzonderlijke besteksposten opnemen. Hiervoor hoofdcodes gebruiken uit subwerkcategorie 51.25.</i>	are
1						Ecologisch beheer; sinusmaaieren	
2						Ecologisch beheer; gefaseerd maaien	
3						Gefaseerd maaien Per maaironde tussen * % en * % niet maaien	
4						Functioneel beheer	
5						Ten behoeve van verzamelen ecologisch donormateriaal	
	1					Ruw gras # <i>Eventueel nadere omschrijving van de aanwezige vegetatie vermelden.</i>	
		1				Niet maaien onder de kroonprojectie van bomen, met uitzondering van zichthoeken	
			1			Horizontaal of met een talud tot 1 : 2	
			2			Talud 1 : 2 of steiler	
				1		Aantal maaibeurten:*	
				2		Aantal maaibeurten: *per jaar	

				3	Aantal maaibeurten: *per *jaar	
				4	Betreft de eerste maaibeurt na zaaien	
				5	Betreft de eerste en de tweede maaibeurt na zaaien	
				1	Maaisel laten liggen <i>Deze inhoud niet gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
				2	Maaisel 3 dagen tot 5 dagen laten liggen en vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.</i> <i>Deze inhoud altijd gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
				3	Maaisel verzamelen en vervoeren naar doellocatie ecologisch donormateriaal <i>Deze inhoud alleen gebruiken in combinatie met pos. 1 inh. 4.</i>	
				4	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de opdrachtgever	
				5	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten worden op stelpost verrekend	
				6	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de aannemer # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	
				7	Maaisel vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.</i>	
				8	De aannemer wordt eigenaar van het maaisel # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	

51.21 Zaaïen, gras en kruidachtigen

51.21.05 Aanbrengen ecologisch donormateriaal

Werkcategorie:		51	Groenvoorzieningen			Versie 2025-09	
Subwerkcategorie:		21	Zaaïen, gras en kruidachtigen.				
Romptekst		05	Aanbrengen ecologisch donormateriaal.				
deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Aanbrengen ecologisch donormateriaal. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.) en bijzonderheden volgens handleiding vermelden. Grondsoort en hoedanigheid oppervlak vermelden, eventueel in tussenhoofd.</i>	are
1						Grootte per perceel: tot ca. 1000 m²	
2						Grootte per perceel: ca. 1000 tot ca. 5000 m²	
3						Grootte per perceel: ca. 5000 tot ca. 20000 m²	
4						Grootte per perceel: ca. 20000 m² of meer	
	1					Horizontaal of met een talud flauwer dan 1 : 3	
	2					Talud van 1 : 1 tot en met 1 : 3	
	3					Talud van 1 : 1 of steiler	
	4					Geaccidenteerd oppervlak	
		1				Voorafgaande aan het aanbrengen de grond bewerken volgens # <i>Bijv. vermelden: bestekspostnr(s). of een andere bestekspost</i>	
		2				Voorafgaand aan het aanbrengen de grond niet bewerken	
			1			Type ecologisch donormateriaal: maaisel Hoeveelheid: * m³/1000 m² Maaisel gelijkmatig verdelen, laagdikte ten hoogste * cm	m3
			2			Type ecologisch donormateriaal: plagsel Hoeveelheid: * m³/1000 m² Plagsel gelijkmatig verdelen, laagdikte ten hoogste * cm	m3
			3			Type ecologisch donormateriaal: grond Hoeveelheid: * m³/1000 m²	m3

					Grond gelijkmatig verdelen, laagdikte ten hoogste * cm	
			4		Type ecologisch donormateriaal: # <i>Donormateriaal nader te specificeren.</i> Hoeveelheid: * m ³ /1000 m ²	m ³
			1		Betreft ecologisch donormateriaal vrijgekomen in bestekspostnr(s). #	

51.25 Onderhoud gras en kruidachtigen

51.25.01 Maaien bermen en taluds

Werkcategorie:		51		Groenvoorzieningen		Versie 2025-09	
Subwerkcategorie:		25		Onderhoud gras en kruidachtigen.			
Romptekst		01		Maaien bermen en taluds.			

deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Maaien bermen en taluds. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.) en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.</i> <i>Gegevens betreffende het gemiddeld aantal bomen en obstakels per are vermelden.</i> <i>Voor het maaien van bermen en taluds langs een water of watergang, hoofdcodes 51.15.01 gebruiken.</i> <i>Voor het maaien rondom bomen en het maaien rondom of langs obstakels afzonderlijke besteksposten opnemen.</i>	are
1						Ecologisch beheer	
2						Functioneel beheer	
	1					Langs een autosnelweg	
	2					Langs een niet-autosnelweg/een overige weg	
		1				Horizontaal of met een talud tot 1 : 2	
		2				Talud 1 : 2 of steiler	
			1			Aantal maaibeurten: 1 #	
			2			Aantal maaibeurten: 2 #	
			3			Aantal maaibeurten: 3 #	
			4			Aantal maaibeurten: * #	
			5			Aantal maaibeurten: 1 per jaar #	
			6			Aantal maaibeurten: 2 per jaar #	
			7			Aantal maaibeurten: 3 per jaar #	
			8			Aantal maaibeurten: * per * jaar #	

-	<i>Periode(n) vermelden.</i>	
1	Maaisel laten liggen <i>Deze inhoud niet gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
2	Maaisel * dagen tot * dagen laten liggen en vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.</i> <i>Deze inhoud altijd gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
3	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de opdrachtgever	
4	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten worden op stelpost verrekend	
5	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de aannemer # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	
6	Maaisel vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.</i>	
7	Maaisel # <i>Bijv. in ter plaatse aanwezige containers deponeren of in hopen van ten hoogste ... m³ op nader aan te geven plaatsen opslaan.</i>	
8	De aannemer wordt eigenaar van het maaisel # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	

51.25.02 Maaien bermstrook langs verharding – extra beurt

Werkcategorie:		51	Groenvoorzieningen			Versie 2025-09	
Subwerkcategorie:		25	Onderhoud gras en kruidachtigen.				
Romptekst		02	Maaien bermstrook langs verharding- extra maaibeurt -.				
deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Maaien bermstrook langs verharding - extra maaibeurt -. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.) en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.</i> <i>Deze beschrijving alleen gebruiken voor het maaien van een strook met een breedte van ten hoogste 1,50 m uit de kant van de verharding.</i> <i>Gegevens betreffende het gemiddeld aantal bomen en obstakels per are vermelden.</i> <i>Voor het maaien rondom bomen en het maaien rondom of langs obstakels afzonderlijke besteksposten opnemen.</i>	km
1						Ecologisch beheer	
2						Functioneel beheer	
	1					Langs een autosnelweg	
	2					Langs een niet-autosnelweg/een overige weg	
		1				Strookbreedte: 0,50 m	
		2				Strookbreedte: 1,00 m	
		3				Strookbreedte: 1,50 m	
		4				Strookbreedte: * m	
			1			Aantal extra maaibeurten: 1 #	
			2			Aantal extra maaibeurten: 2 #	
			3			Aantal extra maaibeurten: 3 #	
			4			Aantal extra maaibeurten: * #	
			5			Aantal extra maaibeurten: 1 per jaar #	
			6			Aantal extra maaibeurten: 2 per jaar #	

			7	Aantal extra maaibeurten: 3 per jaar #	
			8	Aantal extra maaibeurten: * per * jaar #	
			-	<i>Periode(n) vermelden.</i>	
			1	Maaisel laten liggen <i>Deze inhoud niet gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
			2	Maaisel * dagen tot * dagen laten liggen en vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.</i> <i>Deze inhoud altijd gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
			3	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de opdrachtgever	
			4	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten worden op stelpost verrekend	
			5	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de aannemer # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	
			6	Maaisel vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.</i>	
			7	Maaisel # <i>Bijv. in ter plaatse aanwezige containers deponeren of in hopen van ten hoogste ... m³ op nader aan te geven plaatsen opslaan.</i>	
			8	De aannemer wordt eigenaar van het maaisel # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	

51.25.03 Maaien gras- en kruidachtigen

Werkcategorie: 51 Groenvoorzieningen Versie 2025-09
 Subwerkcategorie: 25 Onderhoud gras en kruidachtigen.
 Romptekst 03 Maaien gras en kruidachtigen.

deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Maaien gras en kruidachtigen. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs. en percelen) en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.</i> Aantal percelen: # <i>Aantal percelen en eventueel afmetingen/oppervlakten vermelden.</i> <i>Gegevens betreffende het gemiddeld aantal bomen en obstakels per are vermelden.</i> <i>Voor het maaien rondom bomen en het maaien rondom of langs obstakels afzonderlijke besteksposten opnemen.</i>	are
1						Ecologisch beheer; sinusmaaieren	
2						Ecologisch beheer; gefaseerd maaieren	
3						Ecologisch beheer; gefaseerd maaieren Per maaironde tussen * % en * % niet maaieren	
4						Functioneel beheer	
5						Ten behoeve van verzamelen ecologisch donormateriaal	
	1					Grasveld #	
	2					Gazon # <i>Deze inhoud niet gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
	3					Schraal grasveld # <i>Voor het maaien van bermen en taluds hoofdcode 51.25.01 gebruiken.</i>	
	4					Kruidachtige vegetatie #	
	5					Grasverharding #	
	6					Gazon, maaieren met kooimaaier # <i>Deze inhoud niet gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	

-					<i>Eventueel nadere omschrijving van de aanwezige vegetatie vermelden.</i>	
	1				Niet maaien onder de kroonprojectie van bomen, met uitzondering van zichthoeken	
		1			Horizontaal of met een talud tot 1 : 3	
		2			Talud 1 : 3 of steiler	
			1		Aantal maaibeurten: *	
			2		Aantal maaibeurten: * per jaar	
			3		Aantal maaibeurten: * per * jaar	
			4		Betreft de eerste maaibeurt na zaaien	
			5		Betreft de eerste en tweede maaibeurt na zaaien	
				1	Maaisel laten liggen # <i>Deze inhoud niet gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
				2	Maaisel * dagen tot * dagen laten liggen en vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.</i> <i>Deze inhoud altijd gebruiken in combinatie met ecologisch beheer.</i>	
				3	Maaisel verzamelen en vervoeren naar doellocatie ecologisch donormateriaal <i>Deze inhoud alleen gebruiken in combinatie met pos. 1 inh. 4.</i>	
				4	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de opdrachtgever	
				5	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten worden op stelpost verrekend	
				6	Maaisel vervoeren naar een inrichting Acceptatiekosten voor rekening van de aannemer # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	
				7	Maaisel vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden.</i> <i>Als deze inhoud wordt gebruikt voor het vervoer naar een</i>	

								voorgeschreven inrichting, dan regeling acceptatiekosten vermelden.	
							8	De aannemer wordt eigenaar van het maaisel # <i>Indicatie van hoeveelheid en hoedanigheid vermelden.</i> <i>Aangeven welk kwaliteitsniveau geldt voor beheer van zwerfafval.</i>	

51.25.32 Bladverkleinen op gras

Werkcategorie: 51		Groenvoorzieningen		Versie 2025-09	
Subwerkcategorie: 25		Onderhoud gras en kruidachtigen.			
Romptekst 32		Bladverkleinen op gras.			

deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Bladverkleinen op gras. # <i>Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.) en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.</i> <i>De te bewerken percelen met bijbehorende (theoretische) oppervlakten vermelden.</i>	are
1						Maximale grootte na bewerking ten hoogste 2 cm²	
2						Maximale grootte na bewerking ten hoogste 4 cm²	
	1					Gerekend is met * onderhoudsbeurt(en) # <i>Periode(n) vermelden; bij meerjarige contracten vermelden: jaarlijks in</i>	
	2					Gerekend is met * onderhoudsbeurt(en) per jaar # <i>Periode(n) vermelden; bij meerjarige contracten vermelden: jaarlijks in</i>	
		1				Grashoogte voor bewerking tot * cm, grashoogte na bewerking ten minste * cm <i>Grashoogte voor bewerking maximaal 5 cm, maximale grashoogte na bewerking opgeven.</i>	
		2				Grashoogte voor bewerking tot * cm, grashoogte na bewerking ten minste * cm <i>Grashoogte voor bewerking tussen 5 en 10 cm, grashoogte na bewerking opgeven.</i>	
		3				Grashoogte voor bewerking tot * cm, grashoogte na bewerking gelijk aan voor bewerking <i>Grashoogte voor bewerking maximaal 5 cm.</i>	
		4				Grashoogte voor bewerking tot * cm, grashoogte na bewerking gelijk aan voor bewerking <i>Grashoogte voor bewerking tussen 5 en 10 cm.</i>	
				1		Bewerkte materialen gelijkmatig verdelen over het perceel, laagdikte ten hoogste 0,5 cm	

					2	Bewerkte materialen gelijkmatig verdelen over het perceel, laagdikte ten hoogste 1 cm	
					3	Bewerkte materialen gelijkmatig verdelen over het perceel, laagdikte ten hoogste 0,5 cm Overige vrijkomende materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>	
					4	Bewerkte materialen gelijkmatig verdelen over het perceel, laagdikte ten hoogste 1 cm Overige vrijkomende materialen vervoeren naar # <i>Plaats van bestemming vermelden. Materialen en indicatie van hoeveelheden vermelden. Eventueel wijze van opslaan vermelden. Hoedanigheid van de materialen vermelden. Indien van toepassing milieuhygiënische kwaliteit van de materialen volgens Besluit bodemkwaliteit vermelden. Eventueel regeling acceptatiekosten vermelden.</i>	

Standaard RAW Bepalingen

01 Algemeen en administratief

BIJLAGE

Lijst van publicaties genoemd in deze Standaard.

OVERIGE PUBLICATIES

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit

Unielijst invasieve exoten

22 Grondwerken

22.3 Natuurtechnisch grondwerk

22.31 BEGRIPPEN

22.31.01 Natuurbouw

01 Te verstaan is onder:

- a. *natuurbouw*: het creëren van een optimale uitgangssituatie voor de ontwikkeling van natuurwaarden;
- b. *natuurwaarde*: de waarde die aan een gebied is toegekend vanuit het perspectief van natuurbescherming;
- c. *versmering*: het samendrukken van poriën en luchtkanaaltjes tussen gronddeeltjes waardoor de lucht uit de bodem verdwijnt;
- d. *ontgravingszone*: aaneengesloten te ontgraven oppervlakte;
- e. *afplaggen*: het verwijderen van de bovenste bodemlaag (zode, van 5 tot 10 cm ontgravingshoogte) bestaande uit vegetatie en het strooisel (O-horizont en eventueel een deel van de A-horizont);
- f. *plagzone*: aaneengesloten te plaggen oppervlakte;
- g. *chopperen*: het verwijderen van de vegetatie waarbij een deel van de strooisellaag (van 0 tot 5 cm ontgravingshoogte) ook wordt meegenomen;
- h. *chopperzone*: aaneengesloten te plaggen oppervlakte;
- i. *ecologisch donormateriaal*: materiaal zijnde maaisel, plagsel, choppermateriaal en of grond dat verspreid wordt op een doellocatie met als doel ontwikkeling van gewenste vegetatie of het bodemleven;
- j. *doellocatie*: beoogde locatie voor verspreiding van ecologisch donormateriaal;
- k. *bronlocatie*: gebied waar bronpopulaties van gewenste vegetatiesoorten aanwezig zijn en waar ecologisch donormateriaal verzameld kan worden;
- l. *bronpopulatie*: de gehele groep organismen van een soort die kan dienen als een bron voor verspreiding naar een omliggend gebied. Het is een verzameling individuen binnen een bepaald gebied die als basis dient voor de uitbreiding van de soort.

22.32 EISEN EN UITVOERING

22.32.02 Tijdelijke opslag en/of depotvorming

- 01 Geen grond opslaan op plaatsen waar grondwerk voor natuurbouw wordt uitgevoerd, tenzij het bestek hiervoor een locatie vermeldt.
- 02 Ecologisch donormateriaal niet tijdelijk opslaan, maar meteen, uiterlijk binnen 24 uur, vervoeren en verwerken.

22.32.05 Microreliëf

- 01 In een bodemprofiel met microreliëf zijn hoogteverschillen in het oppervlak van de niet geroerde grondslag ten minste 0,05 m.

- 02 In een bodemprofiel met microreliëf zijn hoogteverschillen in het oppervlak van de niet geroerde grondslag ten hoogste 0,15 m.
- 03 Een bodemprofiel met microreliëf heeft geen wederkerend patroon.
- 04 Een bodemprofiel met microreliëf is in een werkgang ontstaan.
- 05 Een bodemprofiel met microreliëf is niet gecreëerd door het aanbrengen van grond.
- 06 Een bodemprofiel met microreliëf is niet gecreëerd door het ophogen van grond.
- 07 In een bodemprofiel zonder microreliëf zijn hoogteverschillen in het oppervlak van de niet geroerde grondslag ten hoogste 0,05 m.

22.32.07 Bodemlaagvolgend grondwerk (NIEUW)

- 01 Bij bodemlaagvolgend grondwerk zijn de natuurlijke hoogteverschillen van de te verwijderen bodemlaag gevolgd.
- 02 Bij bodemlaagvolgend grondwerk zijn de hoogteverschillen in een werkgang ontstaan.
- 03 Bij bodemlaagvolgend grondwerk zijn de hoogteverschillen niet gecreëerd door het aanbrengen en of ophogen van grond.

22.35 BIJBEHORENDE VERPLICHTINGEN

22.35.01 Afwerken aangrenzende terreinen

- 01 Tot het ontgraven van grond uit een blijvend profiel behoort het maken van een vloeiende aansluiting van het profiel op de aangrenzende terreinen, gebouwen en wegen.
- 02 Tot het verwijderen van grond uit een blijvend profiel door middel van plagen behoort het maken van een vloeiende aansluiting aan de aangrenzende terreinen, gebouwen en wegen.
- 03 Tot het verwerken van grond in een blijvend profiel behoort het maken van een vloeiende aansluiting aan de aangrenzende terreinen, gebouwen en wegen.

51 Groenvoorzieningen

51.0 Groenvoorzieningen, algemeen

51.01 BEGRIPPEN

51.01.01 Algemeen

01 Te verstaan is onder:

- a. *gewas*: een niet- tot licht houtachtige vegetatie;
- b. *bovengrond*: het bovenste gedeelte van de bodem met een in het bestek vermelde dikte;
- c. *ondergrond*: het gedeelte van de bodem dat zich beneden een, ten opzichte van het maaiveld of een ander peil, in het bestek vermelde diepte bevindt;
- d. *teelgrond*: product bestaande uit bodemmateriaal van minerale en/of organische aard, zonder verdere bewerking, toepasbaar als groeimediuum voor planten;
- e. *bodemverbeteraar*: toeslagmateriaal voor verbetering van één of meer groei-eigenschappen van de bodem;
- f. *bomenzand*: samengesteld zandmengsel geschikt voor bomen in verhardingen met een lage verkeersbelasting;
- g. *bomengranulaat*: gebroken natuurlijk gesteente dat na het aanbrengen zware verkeersbelastingen kan dragen, waarin wortels van bomen kunnen groeien en waaraan al dan niet voedingsstoffen zijn toegevoegd;
- h. *verticaal woelen*: het plaatselijk loswerken van de grond tot de in het bestek vermelde diepte zonder daarbij de bodemopbouw te verstoren;
- i. *ecologisch beheer*: beheer gericht op het in stand houden en verbeteren van de biologische kwaliteit, verscheidenheid en diversiteit, alsmede de variatie in het landschap;
- j. *functioneel beheer*: beheer gericht op het in stand houden van de functionele en esthetische functie van het object, vaak met minder aandacht voor biodiversiteit;
- k. *sinusmaaieren*: een uitvoeringsmethode waarbij de vegetatie gefaseerd wordt gemaaid en ten hoogste 40% van het areaal binnen een maaibeurt wordt gemaaid. In de eerste maaibeurt wordt een pad gemaaid in een organische vorm met een vaste breedte (van ten hoogste 3 m). In de opvolgende maaibeurt wordt wederom ten hoogste 40% gemaaid in een pad, met eenzelfde vaste breedte, in wederom een organische vorm, waarbij de contour afwijkt van het pad in de eerste maaibeurt. Dit proces herhaalt zich iedere opvolgende maaibeurt, zodat er gelaagdheid in de vegetatie ontstaat;
- l. *geaccidenteerd oppervlak*: oppervlak dat oneffen, ruw of onregelmatig gevormd is.

51.2 Gras en kruidachtigen

51.21 BEGRIPPEN

51.21.01 Algemeen

01 Te verstaan is onder:

- a. *grasland*: een terrein met grasvegetatie, primair in gebruik voor grasproductie;
- b. *grasveld*: een terrein met grasvegetatie, niet primair in gebruik voor grasproductie;
- c. *inheems*: alle soorten die van oorsprong in het natuurlijke verspreidingsgebied van de soort voorkomen. Deze soorten hebben na de afloop van de laatste ijstijd op eigen kracht Nederland bereikt;
- d. *ecologisch donormateriaal*: materiaal zijnde maaisel, plagsel, choppermateriaal en of grond dat verspreid wordt op een doellocatie met als doel ontwikkeling van gewenste vegetatie of het bodemleven;
- e. *bronpopulatie*: een populatie van een soort die kan dienen als bron voor uitbreiding van de verspreiding van de soort in de omgeving;
- f. *bronlocatie*: gebied waar bronpopulaties van gewenste vegetatiesoorten aanwezig zijn en waar ecologisch donormateriaal verzameld kan worden;
- g. *doellocatie*: beoogde locatie voor verspreiding van ecologisch donormateriaal;
- h. *ecologisch deskundige*: deskundige op het vakgebied Ecologie conform de eisen van het RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland).

51.21.02 Onderhoud gras en kruidachtigen

01 Te verstaan is onder:

- a. *obstakel*: punt- of lijnobstakel, niet zijnde een boom, dat boven het maaiveld uitsteekt en zich bevindt in een te maaien perceel of op de begrenzing van een te maaien perceel;
- b. *puntobstakel*: object dat volgens de Basisregistratie Grootschalige Topografie Gegevenscatalogus IMGeo 2.2, tabel 3.2 Geometrietypen, wordt aangegeven met de geometrie 'punt';
- c. *lijnobstakel*: object dat volgens de Basisregistratie Grootschalige Topografie Gegevenscatalogus IMGeo 2.2, tabel 3.2 Geometrietypen, wordt aangegeven met de geometrie 'lijn' of 'vlak';
- d. *stamvoet*: de overgang van de stam naar het wortelgestel inclusief wortelaanzetten boven het maaiveld;
- e. *doorzaaien grasveld*: inbrengen van graszaad in de toplaag, zonder dat daarbij de oppervlaktestructuur wordt aangetast en terwijl de grasmat intact blijft;
- f. *beluchten grasveld*: perforeren van de toplaag waardoor hierin structuurverbetering kan optreden, terwijl de grasmat intact blijft;
- g. *afsteken graskanten*: verwijderen van de zode tot een breedte van 0,15 m gerekend vanaf de rand van het grasveld, door middel van steken of snijden;
- h. *verticuteren grasveld*: losmaken en verwijderen van de viltlaag met behoud van de grasmat, door middel van verticaal snijdende messen;
- i. *bladverkleinen*: mechanisch verkleinen van blad en ander klein, natuurlijk materiaal, zodat het als vers organische stof behouden blijft, zonder dat het wegwaait of verstikkend op de grasvegetatie werkt.

51.22 EISEN EN UITVOERING

51.22.06 Ecologisch beheer

- 01 Voorafgaande aan iedere maaibeurt wijst de directie – na overleg met de aannemer – aan, welke gedeelten van de in het bestek genoemde percelen niet worden gemaaid.
- 02 De niet te maaien delen bedragen per maaibeurt ten minste 15% en ten hoogste 30% van de in de bestekspost genoemde oppervlakte.
- 03 De niet te maaien delen beslaan elk een oppervlakte van ten minste 10 m².
- 04 Tenzij het bestek anders vermeldt, maaisel dat moet worden verzameld en vervoerd, ten hoogste drie kalenderdagen na het maaien gereedmaken voor vervoer en ten hoogste vijf kalenderdagen na het maaien vervoeren.
- 05 Als naar oordeel van de directie de uitvoering van de werkzaamheden de ecologische waarden nadelig beïnvloeden, is de directie bevoegd tot één week voor de geplande aanvang van de werkzaamheden de uitvoering hiervan op te schorten.
- 06 Het kneuzen van de vegetatie is niet toegestaan.
- 07 Het verwijderen van de vegetatie door middel van afzuigen is niet toegestaan.
- 08 Maaibeurten in het najaar uitvoeren vanaf 1 oktober en dan alleen na een aaneengesloten periode van ten minste 3 dagen met een buitentemperatuur van ten hoogste 10 graden Celsius.

51.22.28 Aanbrengen ecologisch donormateriaal (NIEUW)

- 01 Ecologisch donormateriaal wordt zo spoedig mogelijk maar uiterlijk binnen 24 uur na oogst verwerkt.
- 02 Tijdens het vervoer van ecologisch donormateriaal vindt geen verlies van donormateriaal plaats.
- 03 Ecologisch donormateriaal wordt meteen na vervoer verwerkt op de doellocatie.
- 04 Ecologisch donormateriaal wordt apart vervoerd, opgeslagen en verwerkt van andere materialen en stromen.
- 05 Het ecologisch donormateriaal wordt gelijkmatig, zonder uitschieters verdeeld over de doellocatie. In geval van maaisel en plagsel is de toegestane afwijking ten hoogste 0,05 meter. De toegestane afwijking van grond is ten hoogste 0,02 meter.
- 06 Bij het aanbrengen van ecologisch donormateriaal vindt geen versmering of verdichting van bodem op de doellocatie plaats. De toegestane insporingsdiepte van materieel is ten hoogste 40 mm en de indringingsweerstand van de bodem is ten hoogste 1,5 MPa. Als deze insporing is bereikt wordt het terrein eerst

herstelt alvorens deze opnieuw wordt gebruikt.

51.22.29 Verzamelen ecologisch donormateriaal (NIEUW)

- 01 Het verzamelen van ecologisch donormateriaal vindt niet plaats in een perceel, of in de directe omgeving, waar invasieve exoten zoals vermeld op Unielijst invasieve exoten van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit aanwezig zijn.
- 02 Het verzamelen van zaden, maaisel of plantendelen leidt niet tot het afzwakken van de bronpopulatie. Ten minste 25% van het oppervlak van de bronpopulatie blijft in stand.
- 03 Bij het verzamelen van ecologisch donormateriaal vindt geen versmering of verdichting van bodem op de bronlocatie plaats. De toegestane insporingsdiepte van materieel is ten hoogste 40 mm en de indringingsweerstand van de bodem is ten hoogste 1,5 MPa. Als deze insporing is bereikt wordt het terrein eerst herstelt alvorens deze opnieuw gebruikt wordt.
- 04 Het verzamelen van zaden wordt uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
- 05 Ecologisch donormateriaal niet tijdelijk opslaan, maar meteen, uiterlijk binnen 24 uur, vervoeren en verwerken.

51.22.30 Bladverkleinen (NIEUW)

- 01 Verdichting van bewerkt materiaal voorkomen.

51.23 INFORMATIEOVERDRACHT

51.23.02 Werkplan Ecologisch donormateriaal (NIEUW)

- 01 De aannemer verstrekt voor het verzamelen van ecologisch donormateriaal een werkplan Ecologisch donormateriaal aan de directie.
- 02 Het werkplan Ecologisch donormateriaal wordt aangemerkt als een gedetailleerd werkplan als bedoeld in de UAV, paragraaf 26, lid 6.
- 03 Het werkplan Ecologisch donormateriaal is opgesteld door een ecologisch deskundige.
- 04 In afwijking van de UAV, paragraaf 26, lid 6, verstrekt de aannemer het werkplan Ecologisch donormateriaal uiterlijk tien werkdagen voor aanvang van desbetreffende werkzaamheden aan de directie.

51.25 BIJBEHORENDE VERPLICHTING

51.25.02 Bladverkleinen (NIEUW)

- 01 Tot het bladverkleinen behoort het, voorafgaand aan het bladverkleinen, verzamelen en afvoeren naar een inrichting van niet-organisch materiaal van 2 cm² of groter dat op het te bewerken oppervlak ligt.
- 02 Tot het bladverkleinen behoort het, voorafgaand aan het bladverkleinen, verzamelen en afvoeren naar een inrichting van organisch materiaal dat niet verkleind kan worden.
- 03 Tot het bladverkleinen behoort het verkleinen van organisch materiaal inclusief houtige delen tot 1 cm diameter.
- 04 Tot het bladverkleinen behoort het terugbrengen op het bewerkte perceel van bewerkt materiaal dat op aangrenzende verharding terecht is gekomen.

51.26 BOUWSTOFFEN

51.26.03 Ecologisch donormateriaal (NIEUW)

- 01 Ecologisch donormateriaal is afkomstig van een bronlocatie met gelijkwaardige biotische factoren, waarbij de gelijkwaardigheid wordt aangetoond door een ecologisch deskundige;
- 02 Ecologisch donormateriaal is afkomstig van een bronlocatie met gelijkwaardige abiotische factoren, waarbij de gelijkwaardigheid wordt aangetoond door een ecologisch deskundige;
- 03 Ecologisch donormateriaal is afkomstig van de meest nabij gelegen bronlocatie met een afstand van ten hoogste 30 km tot de doellocatie;
- 04 Het aan te brengen donormateriaal heeft geen negatief effect op aanwezige populaties in het doelgebied, waarbij de aantoning hiervan wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige.

Bijlage I Proeven

Er zijn geen gewijzigde of nieuwe proeven met betrekking tot het onderwerp 'Biodiversiteit' opgenomen in Bijlage I van de Standaard RAW Bepalingen.

RAW-Catalogus met bepalingen

Er zijn in de in de RAW-Catalogus met bepalingen geen bepalingen opgenomen met betrekking tot het onderwerp 'Biodiversiteit'.